

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. apríla 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Regionálna daň z veľkých obchodných prevádzok – Sloboda usadiť sa – Ochrana životného prostredia a územné plánovanie – Štátna pomoc – Selektívne opatrenie“

Vo veciach C-234/16 a C-235/16,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) z 10. a 11. marca 2016 a doručené Súdnemu dvoru 25. apríla 2016, ktoré súvisia s konaniami:

Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED)

proti

Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (C-234/16),

Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (C-235/16),

SÚDNY DVOR (prvá komora)

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot (spravodajca), A. Arabadžiev a E. Regan,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. júla 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED), v zastúpení: J. Pérez-Bustamante Köster, F. Löwhagen, abogados, a J. M. Villasante García, procurador,
- Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias a Consejo de Gobierno del Principado de Asturias, v zastúpení: A. Roces Llaneza, letrada,
- Európska komisia, v zastúpení: N. Gossement, P. Němečková a G. Luengo, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 9. novembra 2017,

* Jazyk konania: španielčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 49 a 54 ZFEÚ, ako aj článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (Národná asociácia veľkodistribútorov, ďalej len „ANGED“) a Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (Regionálne ministerstvo hospodárstva a financií Astúrskeho kniežatstva, Španielsko) a Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (orgán výkonnej moci Astúrskeho kniežatstva) vo veci zákonnosti dane, ktorej podliehajú veľké obchodné prevádzky nachádzajúce sa v Autonómnom spoločenstve Astúrskeho kniežatstva.

Španielske právo

- 3 Ley del Principado de Asturias 15/2002, de medidas presupuestarias, administrativas y fiscales (zákon Astúrskeho kniežatstva 15/2002 o rozpočtových, správnych a daňových opatreniach) z 27. decembra 2002 (BOPA č. 301 z 31. decembra 2002), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veciach samých (ďalej len „zákon 15/2002“), s účinnosťou od 1. januára 2003 zaviedol vo svojom článku 21 daň z veľkých obchodných prevádzok (ďalej len „IGEC“).
- 4 Preambula zákona 15/2002 spresňuje, že cieľom tejto dane je dosiahnuť, aby sa na veľké obchodné prevádzky preniesli nepriaznivé dôsledky, ktoré ich činnosť vyvoláva na území, na životnom prostredí a v oblasti miestneho obchodu.
- 5 Článok 21 bod 2 zákona 15/2002 stanovuje, že príjmy z IGEC sa použijú na „vypracovanie a realizáciu programov prijatých na vykonanie odvetvových usmernení týkajúcich sa vybavenia obchodných prevádzok“ a na „zavedenie skvalitnenia životného prostredia a sietí infraštruktúry“.
- 6 V súlade s článkom 21 bodom 3 zákona 15/2002 sa táto daň uplatní na samostatné alebo kolektívne obchodné prevádzky, ktorých úžitková plocha na vystavovanie a predaj verejnosti je minimálne 4 000 m². Táto hraničná hodnota, ktorá je platná od 1. januára 2005, bola pôvodne stanovená na 2 500 m².
- 7 Podľa článku 21 bodu 4 zákona 15/2002 sa IGEC nevzťahuje na samostatné veľké prevádzky, ktorých úžitková plocha na vystavovanie a predaj verejnosti neprevyšuje 10 000 m² a v ktorých sa vykonáva výhradne niektorá z týchto činností: záhradníctvo, predaj vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok.
- 8 Z článku 21 bodu 5 zákona 15/2002 vyplýva, že osobami povinnými platiť IGEC sú vlastníci, ktorí prevádzkujú veľké obchodné prevádzky, či už samostatné alebo kolektívne, teda vlastníci jedného alebo viacerých priestorov tvoriacich súčasť týchto veľkých obchodných prevádzok, a ktorí buď priamo vykonávajú obchodné činnosti, alebo prenechávajú jeden alebo viaceré priestory tretím osobám na výkon takých činností.
- 9 Článok 21 bod 7 tohto zákona spresňuje spôsoby výpočtu základu na určenie dane, ktoré zohľadňujú predovšetkým hustotu obyvateľstva v okruhu desiatich kilometrov od miesta zriadenia prevádzky.
- 10 Článok 21 bod 11 zákona č. 15/2002 stanovuje, že IGEC sa vypočíta tak, že na výšku dane sa prípadne uplatní bonus vo výške 10 % stanovený pre veľké obchodné prevádzky, ktoré sa nenachádzajú v mestských oblastiach a do ktorých sa dá dostať aspoň pomocou dvoch rôznych prostriedkov verejnej

dopravy, ako aj bonus pre veľké obchodné prevádzky, ktoré uskutočňujú projekty na ochranu životného prostredia, ktoré príslušná správa na ochranu životného prostredia považuje za primerané, do výšky 10 % podľa hodnoty týchto projektov.

- 11 Od 1. januára 2015 je právny režim tejto dane spresnený podobným znením v decreto legislativo 1/2014, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales del Principado de Asturias en materia de Tributos Propios (legislatívny dekrét 1/2014 týkajúci sa schválenia prepracovaného znenia zákonných ustanovení Astúrskeho kniežatstva v oblasti daní) z 23. júla 2014 (BOPA č. 175 z 29. júla 2014).
- 12 Bod III preambuly tohto legislatívneho dekrétu v podstate preberá preambulu zákona 15/2002, pričom sa však nezmieňujú negatívne vplyvy činnosti veľkých obchodných prevádzok na miestny obchod.

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

- 13 Regionálna daň z veľkých obchodných prevádzok bola na celom území Autonómneho spoločenstva Astúrskeho kniežatstva zavedená zákonom 15/2002 s cieľom kompenzovať možné vplyvy týchto veľkých obchodných prevádzok, najmä v oblasti miestneho obchodu, na územie a životné prostredie. Rozhodnutím z 3. júla 2003 Regionálne ministerstvo hospodárstva a financií Astúrskeho kniežatstva schválilo vzor oznámenia na registráciu k daňovej povinnosti, zmene alebo zrušeniu registrácie k IGEC. Orgán výkonnej moci Astúrskeho kniežatstva schválil 11. novembra 2009 prostredníctvom decreto 139/2009, por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre Grandes Establecimientos Comerciales (dekrét 139/2009 týkajúci sa schválenia nariadenia o dani z veľkých obchodných prevádzok) (BOPA č. 273 z 25. novembra 2009) nariadenie týkajúce sa IGEC.
- 14 V priebehu roka 2003 podala ANGED, asociácia, ktorá na národnej úrovni združuje veľkodistribútorov, na Tribunal Superior de Justicia del Principado de Asturias (Najvyšší súd Astúrskeho kniežatstva, Španielsko) žalobu o vyhlásenie neplatnosti tohto rozhodnutia z dôvodu jeho nezlučiteľnosti ako so slobodou usadiť sa, tak aj s právnymi predpismi o štátnej pomoci.
- 15 V roku 2009 podala ANGED na tento súd aj žalobu o vyhlásenie neplatnosti tohto dekrétu.
- 16 Tento súd odložil svoje rozhodnutia v týchto dvoch veciach do prijatia rozhodnutia o otázke, ktorú podala ANGED na Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) vo veci zlučiteľnosti právnej úpravy IGEC s ústavou. Po tom, čo Tribunal Constitucional (Ústavný súd) 10. apríla 2014 ústavnú sťažnosť zamietol, Tribunal Superior de Justicia de Asturias (Najvyšší súd Astúrie) zamietol aj žaloby, ktoré podala ANGED. Posledná uvedená asociácia podala kasačný opravný prostriedok proti týmto dvom zamietavým rozsudkom na Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko).
- 17 ANGED tiež predložila Komisii sťažnosť týkajúcu sa zavedenia IGEC a jej údajnej povahy štátnej pomoci.
- 18 Listom z 28. novembra 2014 informovala Komisia španielske orgány, že po predbežnom posúdení režimu IGEC možno oslobodenie priznané malým obchodným prevádzkam, ako aj určitým špecializovaným prevádzkam, považovať za štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a že je nevyhnutné, aby Španielske kráľovstvo túto daň zrušilo alebo upravilo.
- 19 V tomto kontexte Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, ktoré sú vo veciach C-234/16 a C-235/16 formulované zhodne:

„1. Majú sa články 49 a 54 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia existencii regionálnej dane, ktorá sa vyberá z využívania veľkých obchodných prevádzok, ktorých úžitková plocha na vystavovanie a predaj verejnosti je minimálne 4 000 m², z dôvodu ich vplyvu na územie, životné prostredie

a oblasť miestneho obchodu v tomto regióne, ale ktorá sa uplatňuje bez ohľadu na to, či sa tieto obchodné prevádzky nachádzajú mimo konsolidovanej urbanistickej oblasti alebo v rámci nej, a väčšinou sa týka podnikov z iných členských štátov, s prihliadnutím na to, že:

- a) sa nedotýka obchodníkov, ktorí vlastnia viaceré samostatné alebo kolektívne obchodné prevádzky s úžitkovou plochou na vystavovanie a predaj verejnosti menšou ako 4 000 m², bez ohľadu na to, aký je súčet úžitkovej plochy na vystavovanie a predaj verejnosti všetkých ich prevádzok, a
- b) neuplatňuje sa na samostatné veľké obchodné prevádzky, ktorých úžitková plocha na vystavovanie a predaj verejnosti neprevyšuje 10 000 m², ak sa v nich vykonávajú výhradne činnosti týkajúce sa záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok?

2. Má sa článok 107 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že neuplatnenie IGEC zavedenej na území Autonómneho spoločenstva Astúrskeho kniežatstva na samostatné alebo kolektívne obchodné prevádzky s úžitkovou plochou na vystavovanie a predaj verejnosti menšou ako 4 000 m² a na samostatné veľké obchodné prevádzky, ktorých úžitková plocha na vystavovanie a predaj verejnosti neprevyšuje 10 000 m², ak sa v nich vykonávajú výhradne činnosti týkajúce sa záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok, predstavuje zakázanú štátnu pomoc podľa tohto ustanovenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 20 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 49 a 54 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia dani z veľkých obchodných prevádzok, akou je daň dotknutá vo veciach samých.
- 21 Podľa ustálenej judikatúry sleduje sloboda usadiť sa zabezpečenie výhody vnútroštátneho zaobchádzania v hostiteľskom členskom štáte štátnym príslušníkom iného členského štátu a spoločnostiam uvedeným v článku 54 ZFEÚ a zakazuje akúkoľvek diskrimináciu, pokiaľ ide o spoločnosti, na základe ich miesta sídla (pozri najmä rozsudky z 12. decembra 2006, *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, C-374/04, EU:C:2006:773, bod 43, ako aj zo 14. decembra 2006, *Denkavit Internationaal a Denkavit France*, C-170/05, EU:C:2006:783, bod 22).
- 22 V tejto súvislosti sú zakázané nielen zjavné diskriminácie založené na mieste sídla spoločností, ale aj všetky formy skrytej diskriminácie, ktoré použitím iných rozlišovacích kritérií vedú v skutočnosti k rovnakému výsledku (rozsudok z 5. februára 2014, *Hervis Sport-és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 23 Okrem toho povinný poplatok, ktorý stanovuje kritérium zdanlivo objektívneho rozlišovania, ale ktoré vo väčšine prípadov znevýhodňuje – s prihliadnutím na jeho znaky – spoločnosti so sídlom v iných členských štátoch, ktoré sa nachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou podnikov so sídlom v členskom štáte zdanenia, predstavuje nepriamu diskrimináciu na základe miesta sídla spoločností, ktorá je zakázaná článkami 49 a 54 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. februára 2014, *Hervis Sport-és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, body 37 až 41).
- 24 Dotknutá právna úprava stanovuje vo veciach samých kritérium týkajúce sa plochy na vystavovanie a predajnej plochy prevádzky, ktoré nezakladá priamu diskrimináciu.

- 25 Ani zo skutočností predložených Súdnemu dvoru nevyplýva, že toto kritérium vo väčšine prípadov znevýhodňuje štátnych príslušníkov iných členských štátov alebo spoločnosti, ktoré majú svoje sídlo v iných členských štátoch.
- 26 Takéto konštatovanie totiž nevyplýva z údajov poskytnutých asociáciou ANGED v rámci jej písomných pripomienok, ktoré sa navyše týkajú najmä dane z veľkých prevádzok zavedenej Autonómnym spoločenstvom Katalánska. Autonómne spoločenstvo Astúrskeho kniežatstva ďalej tvrdilo, že IGEC sa v zásade týka zdaniteľných osôb španielskeho pôvodu, ktoré sú povinné daň platiť.
- 27 Vnútroštátny súd okrem toho spresňuje, že nemá dostatok informácií „vhodných“ na preukázanie prípadnej existencie skrytej diskriminácie.
- 28 Z toho dôvodu treba na prvú otázku odpovedať tak, že články 49 a 54 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dani z veľkých obchodných prevádzok, akou je daň dotknutá vo veciach samých.

O druhej otázke

- 29 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či daň, akou je daň dotknutá vo veciach samých, ktorá sa vyberá od veľkých distribučných prevádzok najmä podľa ich plochy na vystavovanie a predajnej plochy v rozsahu, v akom oslobodzuje prevádzky s predajnou plochou menšou ako 4 000 m² a tie, ktoré vykonávajú svoju činnosť v oblasti záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok, a ktorých predajná plocha nie je väčšia ako 10 000 m², predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 30 Kvalifikácia vnútroštátneho opatrenia ako „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ vyžaduje, aby boli splnené všetky nasledujúce podmienky. Po prvé musí ísť o štátny zásah alebo o zásah prostredníctvom štátnych prostriedkov. Po druhé toto opatrenie musí byť spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie musí svojmu príjemcovi poskytovať selektívnu výhodu. Po štvrté musí narušovať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže (pozri najmä rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 53).
- 31 Pokiaľ ide o podmienku selektivity výhody, ktorá bola tiež zmienená pred Súdnym dvorom, z ustálenej judikatúry vyplýva, že posúdenie tejto podmienky predpokladá zistenie, či je v rámci danej právnej úpravy dotknuté také vnútroštátne opatrenie, že zvyhodňuje „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ pred inými, ktorí sa vzhľadom na cieľ sledovaný touto úpravou nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii a sú tak vystavení odlišnému zaobchádzaniu, ktoré v podstate možno kvalifikovať ako „diskriminačné“ (pozri najmä rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 54, ako aj citovanú judikatúru).
- 32 Pokiaľ ide konkrétne o vnútroštátne opatrenia, ktoré poskytujú daňovú výhodu, je potrebné pripomenúť, že opatrenie takejto povahy, ktoré síce nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, ale stavia príjemcu do situácie, ktorá je výhodnejšia ako situácia iných daňovníkov, môže príjemcom zabezpečovať selektívnu výhodu a predstavuje tak štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Naopak daňová výhoda, ktorá vyplýva zo všeobecného opatrenia, ktoré sa uplatňuje na všetky hospodárske subjekty bez rozdielu, nepredstavuje takúto pomoc v zmysle uvedeného ustanovenia (rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 56).
- 33 V tejto súvislosti kvalifikácia daňového opatrenia ako „selektívneho“ v prvom rade predpokladá identifikovať spoločný alebo „obvyklý“ daňový systém uplatniteľný v dotknutom členskom štáte a v druhom rade preukázať, že preskúmané daňové opatrenie sa od neho odchyľuje, pretože zavádza rozdiely medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný spoločným daňovým

systémom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii (pozri najmä rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 57, ako aj citovanú judikatúru).

- 34 Treba tiež pripomenúť, že referenčný právny rámec na účely posúdenia selektivity opatrenia nemusí byť nevyhnutne definovaný v rámci hraníc územia dotknutého členského štátu, ale môže byť definovaný územím, v rámci ktorého regionálny alebo miestny orgán vykonáva právomoc, ktorú mu zveruje ústava alebo zákon. Je to tak v prípade, ak mal tento orgán také právne a skutkové postavenie, ktoré by mu zabezpečovalo dostatočnú autonómiu voči ústrednej vláde členského štátu na to, aby vzhľadom na opatrenia, ktoré prijíma, to bol posledný uvedený orgán a nie ústredná vláda, kto má hlavnú úlohu pri určovaní politického a hospodárskeho prostredia, v ktorom podniky pôsobia [pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2008, Union General de Trabajadores de La Rioja (UGT-Rioja) a i., C-428/06 až C-434/06, EU:C:2008:488, body 47 až 50, ako aj citovanú judikatúru].
- 35 Štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ však nepredstavuje opatrenie zavádzajúce rozlišovanie medzi podnikmi, ktoré sú vzhľadom na cieľ sledovaný dotknutým právnym režimom v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, a preto je *a priori* selektívne, ak sa členskému štátu podarí preukázať, že toto rozlišovanie vyplýva z povahy alebo štruktúry systému, ktorého je uvedené opatrenie súčasťou (rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 58, ako aj citovaná judikatúra).
- 36 Opatrenie spočívajúce vo výnimke z uplatnenia všeobecného daňového systému môže byť odôvodnené povahou alebo všeobecnou štruktúrou daňového systému, ak dotknutý členský štát môže preukázať, že toto opatrenie vyplýva priamo zo základných alebo hlavných zásad jeho daňového systému. V tomto ohľade je potrebné rozlišovať medzi cieľmi, ktoré sú stanovené pre osobitný daňový systém a nie sú vlastné tomuto systému, a na druhej strane vlastnými mechanizmami samotného daňového systému, ktoré sú nevyhnutné na uskutočňovanie týchto cieľov (rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, EU:C:2006:511, bod 81).
- 37 Treba tiež pripomenúť, že hoci na účely konštatovania selektivity daňového opatrenia nie je vždy nevyhnutné, aby toto opatrenie predstavovalo odchýlku od daňového systému, ktorý sa považuje za všeobecný, okolnosť, že je takouto odchýlkou, je na tento účel úplne relevantná, ak z toho vyplýva, že sa rozlišujú dve kategórie hospodárskych subjektov, ktoré sú *a priori* predmetom odlišného zaobchádzania, teda subjekty, na ktoré sa vzťahuje odchylné opatrenie, a subjekty, ktoré naďalej spadajú pod spoločný daňový systém, a to napriek tomu, že uvedené dve kategórie sú z hľadiska cieľa sledovaného uvedeným systémom v porovnateľnej situácii (rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group SA a i., C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 77).
- 38 Pokiaľ ide o právne predpisy dotknuté vo veciach samých, nebolo na Súdnom dvore predmetom diskusie, že územným referenčným rámcom by malo byť územie Autonómneho spoločenstva Astúrskeho kniežatstva.
- 39 Hoci sa navyše kritérium zdanenia týkajúce sa plochy na vystavovanie a predajnej plochy nejaví ako formálne odchylné od daného referenčného právneho rámca, aj tak má ten následok, že z rozsahu pôsobnosti tejto dane vylučuje obchodné prevádzky, ktorých plocha na vystavovanie a predajná plocha je menšia ako 4 000 m². IGEC tak nemožno odlišiť od regionálnej dane, ktorej podliehajú obchodné prevádzky s plochou na vystavovanie a predajnou plochou presahujúcou určitú hraničnú hodnotu.
- 40 Článok 107 ods. 1 ZFEÚ však definuje štátne zásahy na základe ich účinkov a nezávisle od použitých techník (rozsudok z 22. decembra 2008, British Aggregates Association, C-487/06 P, EU:C:2008:757, bod 89).

- 41 Nemožno preto *a priori* vylúčiť, že také kritérium umožňuje v praxi zvýhodniť „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ tým, že zníži ich zaťaženie vo vzťahu k tým, ktorí podliehajú zdaneniu dotknutému vo veciach samých.
- 42 V tomto kontexte treba preto určiť, či sa obchodné prevádzky, ktoré sú takto vylúčené z pôsobnosti tejto dane, nachádzajú alebo nenachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou prevádzok, na ktoré sa daň vzťahuje.
- 43 V rámci tejto analýzy je dôležité zohľadniť, že v prípade neexistencie právnej úpravy Únie v tejto oblasti spadá určenie zdaniteľného základu a rozloženie daňového zaťaženia jednotlivých faktorov výroby a jednotlivých hospodárskych sektorov nepochybne do právomoci členských štátov alebo entít pôsobiacich na nižšej ako štátnej úrovni, ktoré majú daňovú autonómiu (rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 97).
- 44 Ako totiž zdôrazňuje Komisia v bode 156 svojho oznámenia týkajúceho sa pojmu „štátnej pomoci“, uvedeného v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 2016, s. 1), „členské štáty môžu slobodne rozhodovať o hospodárskej politike, ktorú považujú za najvhodnejšiu, a najmä rozložiť podľa svojich predstáv daňové zaťaženie na rôzne výrobné faktory [...] v súlade s právom Únie“.
- 45 Pokiaľ ide o daň dotknutú v konaní vo veciach samých, z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že jej cieľom je prispievať k ochrane životného prostredia a územného plánovania. Ide totiž o nápravu a kompenzáciu dôsledkov činnosti týchto veľkých obchodných prevádzok na životné prostredie a územie spôsobených osobitne dopravným tokom tak, že majú povinnosť prispievať k financovaniu environmentálnych akčných plánov a ku zlepšeniu infraštruktúry.
- 46 V tejto súvislosti nemožno spochybníť, že vplyv obchodných prevádzok na životné prostredie závisí vo veľkej miere od ich veľkosti. Čím je totiž ich predajná plocha väčšia, tým je väčšia koncentrácia verejnosti, čo sa prejavuje väčšími škodami na životnom prostredí. Z toho vyplýva, že kritérium založené na hraničnej hodnote predajnej plochy, akým je kritérium stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave vo veciach samých, na účely rozlíšenia medzi podnikmi podľa toho, či ich vplyv je viac alebo menej silný, je v súlade so sledovanými cieľmi.
- 47 Je tiež zjavné, že zriadenie takých prevádzok má mimoriadny význam pre politiku územného plánovania, a to bez ohľadu na ich umiestnenie (pozri analogicky rozsudok z 24. marca 2011, Komisia/Španielsko, C-400/08, EU:C:2011:172, bod 80).
- 48 Pokiaľ ide o určenie tejto hraničnej hodnoty, spadá toto určenie do miery voľnej úvahy vnútroštátneho zákonodarcu a vychádza z technických a komplexných posudkov, ktoré môže Súdny dvor preskúmať len v obmedzenom rozsahu. V tomto rámci teda nie je opodstatnené vychádzať z toho, že pôvodná hraničná hodnota 2 500 m² alebo neskôr prijatá hraničná hodnota 4 000 m² je zjavne neprimeraná vo vzťahu ku sledovaným cieľom.
- 49 Za týchto podmienok kritérium zdanenia na základe predajnej plochy podniku, o aké ide vo veciach samých, vedie k rozlíšeniu kategórií prevádzok, ktoré sa nenachádzajú v porovnateľnej situácii vzhľadom na tieto ciele.
- 50 Preto oslobodenie od dane pre obchodné prevádzky nachádzajúce sa na území Autonómneho spoločenstva Astúrskeho kniežatstva, ktorých predajná plocha je menšia ako určitá hraničná hodnota, nemožno považovať za selektívnu výhodu pre tieto prevádzky a nemôže tak predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

- 51 Vnútroštátny súd sa pýta aj na ostatné vlastnosti predmetnej dane vo veciach samých. Pýta sa, či oslobodenie od dane pre obchodné prevádzky, ktoré vykonávajú svoju činnosť výhradne v oblasti záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok, a ktorých predajná plocha nie je väčšia ako 10 000 m², predstavuje výhodu v ich prospech.
- 52 Treba uviesť, že toto opatrenie má odchylnú povahu vo vzťahu k referenčnému rámcu stanovenému týmto osobitným zdanením.
- 53 Autonómne spoločenstvo Astúrskeho kniežatstva vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že činnosti dotknutých obchodných prevádzok vyžadujú svojou povahou značné predajné plochy a sklady. Škody na životnom prostredí a územnom plánovaní, ktoré spôsobujú, sa posudzujú podľa odlišnej hraničnej hodnoty, ktorá je však rovnocenná hraničnej hodnote, ktorá sa v zásade uplatňuje na činnosti maloobchodných prevádzok, na ktoré sa táto daň vzťahuje.
- 54 Taká skutočnosť môže odôvodniť rozlišovanie podľa právnej úpravy spornej vo veciach samých, ktorá tak nemá za následok priznanie selektívnej výhody v prospech dotknutých obchodných prevádzok. Vnútroštátnemu súdu však prináleží overiť, že ide o taký prípad.
- 55 S prihliadnutím na vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že daň, akou je daň dotknutá vo veciach samých, ktorá sa vyberá od veľkých distribučných prevádzok najmä podľa ich predajnej plochy, pričom oslobodzuje prevádzky s predajnou plochou menšou ako 4 000 m², nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Taká daň tiež nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia v rozsahu, v akom oslobodzuje prevádzky, v ktorých sa vykonáva činnosť v oblasti záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok, a ktorých predajná plocha nie je väčšia ako 10 000 m², ak tieto prevádzky nespôsobujú tak závažné škody v oblasti životného prostredia a územného plánovania ako iné prevádzky, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veciach samých incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Články 49 a 54 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dani z veľkých obchodných prevádzok, akou je daň dotknutá vo veciach samých.
2. Daň, akou je daň dotknutá vo veciach samých, ktorá sa vyberá od veľkých distribučných prevádzok najmä podľa ich predajnej plochy, pričom oslobodzuje prevádzky s predajnou plochou menšou ako 4 000 m², nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Taká daň tiež nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia v rozsahu, v akom oslobodzuje prevádzky, v ktorých sa vykonáva činnosť v oblasti záhradníctva, predaja vozidiel, stavebných materiálov, strojov a priemyselných súčiastok, a ktorých predajná plocha nie je väčšia ako 10 000 m², ak tieto prevádzky nespôsobujú tak závažné škody v oblasti životného prostredia a územného plánovania ako iné prevádzky, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy